

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 17-09- 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 867/205607

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από επιδρομές αγριογούρουνων σε καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 8453/23-7-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τον Ν. 3877/15.9.2010 (160/Α'/20.9.2010) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας», στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα: α) ο παγετός β) το χαλάζι γ) η ανεμοθύελλα δ) η πλημμύρα ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία στ) το χιόνι ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς επίσης οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καθώς και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος Νόμου, εκδόθηκε ο Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον ΕΛ.Γ.Α., όπως ισχύει σήμερα.

Ο παραγωγός, με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρου προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τους συγκεκριμένους κινδύνους που προαναφέρθηκαν με τους χρονικούς περιορισμούς και τις εξαιρέσεις τους και του καταβάλλονται οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές στις καλλιέργειές του από τους εν λόγω κινδύνους.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (160/τ.Α'/20.9.2010), οι ζημιές που προξενούνται από επιδρομές αγριογούρουνων σε καλλιέργειες περιοχών που προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. Σημειώνεται ότι η ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Τρικάλων δεν προστατεύεται από τη συνθήκη RAMSAR και, ως εκ τούτου, οι τυχόν ζημιές που προξενούνται σε καλλιέργειες της εν λόγω περιοχής από επιδρομές αγριογούρουνων, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. και δεν αποζημιώνονται.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι η ανωτέρω συνθήκη σκοπό έχει την προστασία ορισμένων περιοχών του οικοσυστήματος (υδροβιότοποι) λόγω της σπανιότητας ειδών (χλωρίδας και πανίδας) και της αποτροπής εξάλειψής τους από το οικοσύστημα. Για τον λόγο αυτόν, υπάρχει και ειδική μέριμνα προστασίας, η οποία απορρέει από την κείμενη νομοθεσία.

Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) βρίσκονται σε συνεργασία για την αντιμετώπιση του φαινομένου των καταστροφών που προξενούνται σε ζωικό κεφάλαιο και φυτική παραγωγή από τα άγρια ζώα, συμπεριλαμβανομένου και του αγριογούρουνου, σε περιοχές εκτός συνθήκης RAMSAR.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. δεν απαιτεί την καταβολή υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών, γεγονός που αποδεικνύεται από τον συντελεστή εισφοράς, ο οποίος παραμένει αμετάβλητος στο 4% από το 2011. Σε κάθε περίπτωση, τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. προέρχονται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών και στην ουσία τα έσοδα αυτά ξαναγυρίζουν στους αγρότες μέσω των αποζημιώσεων που τους καταβάλλονται για ενδεχόμενες ζημιές στις καλλιέργειές τους από τους προαναφερόμενους κινδύνους.

Σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς (20%). Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ZN1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για θέματα αρμοδιότητας του ΕΛΓΑ, ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο του ΕΛΓΑ στην ομαλή λειτουργία του πρωτογενούς τομέα και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγροτικής οικονομίας.

Ο κ. Βορίδης επισήμανε ότι προς την κατεύθυνση αυτή έχει συσταθεί μία μεικτή επιτροπή, η οποία μελετά τη δυνατότητα σύστασης συνεργειών μεταξύ του κλάδου

της ιδιωτικής ασφάλισης και του ΕΛΓΑ, με κύριο στόχο να διερευνήσει τη δημιουργία ενός καλύτερου ασφαλιστικού προϊόντος, το οποίο θα παρέχει περισσότερες, δικαιότερες και καλύτερες ασφαλιστικές υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους. Ο Υπουργός ξεκαθάρισε για μία ακόμη φορά ότι δεν τίθεται θέμα ιδιωτικοποίησης του ΕΛΓΑ, αλλά στόχος είναι η εμπλοκή και η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των ζημιών του πρωτογενούς τομέα πάντα υπέρ του συμφέροντος των παραγωγών.

Εν συνεχεία, ο κ. Βορίδης έκανε ιδιαίτερη μνεία στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020, με τις οποίες επιχειρείται ο εξορθολογισμός των οικονομικών του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στη λειτουργία του, ώστε να οδηγηθεί στην οικονομική εξυγίανσή του.

Επιπλέον, ο κ. Βορίδης εξήγγειλε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη «κοστολογικής ασφαλιστικής μελέτης», όπως τη χαρακτήρισε, η οποία θα υποδείξει πού υπάρχουν πεδία παρεμβάσεως και θα συντελέσει στην οικονομική σταθεροποίηση της βάσης του Οργανισμού που θα οδηγήσει στην εξυγίανσή του. Ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η συγκεκριμένη μελέτη θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως την ιδιαίτερη σημασία της αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Περαιτέρω, ο κ. Βορίδης εξήρε την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ μέσω της χρήσης της τεχνολογίας που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων, το οποίο θα συμβάλλει στην ταχύτερη οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στην ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων. Τοποθέτησε μάλιστα την πιλοτική μετάβαση του ΕΛΓΑ στην ψηφιακή εποχή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατόπιν συνεννοήσεως με τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, Ανδρέα Λυκουρέντζο, και τον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη, υλοποίησε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, για εξόφληση του 35% των οφειλόμενων αποζημιώσεων για το έτος 2019 στους παραγωγούς.

Η πίστωση του ποσού στους λογαριασμούς των δικαιούχων πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 12 Αυγούστου και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση επισπεύδεται η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους παραγωγούς, η οποία ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους και διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα των αγροτών προκειμένου να συνεχίσουν το, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία, παραγωγικό τους έργο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η πρώτη φορά μετά από σειρά ετών που ο ΕΛΓΑ εξοφλεί τόσο σύντομα τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης αναμόρφωσης του Οργανισμού που επιδιώκει ο κ. Βορίδης και το οποίο προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών προσδιορισμού της ζημιάς η οποία θα οδηγήσει στην εγκαίριστη καταβολή των αποζημιώσεων καθώς και τη θέσπιση ενός αντικειμενικού, ορθολογικού και επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος εκτίμησης των ζημιών.

Ως εκ τούτου, στις 12 Αυγούστου του 2020 ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι για τις εν λόγω ζημιές έγιναν 7.309 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 110.000 δηλώσεις.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων.

Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, αποτυπώνονται τα κάτωθι καταβληθέντα ή εξασφαλισθέντα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 31,7 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.
- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι τα Υπουργεία Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, προς τα οποία διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 8453 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού

3. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
5. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου